

Отчет за Научноизследователската дейност на Висше Училище по Мениджмънт (за периода февруари 2019 – март 2020 г.)

Научноизследователската дейност (НИД) е неотделима част от цялостната дейност на членовете на академичния състав и е средство за неговото развитие и научно израстване. Организацията, поддържането и развитието ѝ в дългосрочен план се осъществяват чрез приета Стратегия за научноизследователската дейност за периода 2016-2020 година. Стратегията е разработена в съответствие с *Националната стратегия за развитие на научните изследвания до 2020*, *Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020* и *Правилника на Министерството на образованието и науката за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд "Научни изследвания"*.

Документално обезпечаване на НИД

В документален план, системата на НИД във ВУМ включва съвкупност от няколко документа, които уреждат различни аспекти на планирането, провеждането, отчитането, комерсиализирането, въвеждането в практиката, защитата на интелектуалната собственост, публикуването и популяризиране на резултатите от НИД във ВУМ, а именно:

- Стратегия на ВУМ за развитие на научните изследвания 2016-2020
- Правилник за научноизследователската дейност на ВУМ
- Правилник за включване на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на ВУМ
- Правилник за дейността на Научноизследователския институт към ВУМ
- Правилник за издателската дейност на ВУМ
- Правилник за регистриране, закрила и използване на обектите на интелектуална собственост на ВУМ

Приоритетни научни направления във ВУМ

Членовете на академичния състав, студентите, докторантите, специализантите, служителите, помощно-техническият персонал и всички специално назначени лица във ВУМ могат да избират свободно научните направления на своите изследвания и могат да провеждат изследвания както в приоритетни, така и в неприоритетни за ВУМ направления. Като *приоритетни научни направления във ВУМ* се считат направленията:

- по които има обучение на студенти във ВУМ
- посочени като приоритетни в Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020, както и в Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020.
- посочени в Стратегията за развитие на научните изследвания на ВУМ.

Научноизследователски дейности

Преподавателите във ВУМ развиват научната си и професионална компетентност посредством:

- участия в научни конференции
- участия в конференции, организирани от и за бизнеса
- участия в научни проекти
- участия в приложни проекти и разработки
- ръководство на и участия в редакционни колегии на научни списания
- рецензиране на ръкописи за научни списания
- публикуване на ръкописи във водещи научни списания, индексирани в Scopus и Web of Science
- участия в курсове за повишаване на компетентностите в областта на педагогиката, изследователските методи и др.
- публикуване на монографични изследвания с водещи световни издателства (Elsevier, Sage, Emerald, Wiley, Springer, Routledge и др.)
- членство в национални и международни научни мрежи: TRINet – Tourism Research International Network; ELMAR – Electronic Marketing; HELIX – Entrepreneurial Learning Exchange Initiative for Sustainable Hospitality SMEs in the Balkan-Mediterranean Region; IMPACT – Impact of Cultural Aspects in the Management of Emergencies in Public Transport; La MANCHE – Leading and Managing Change in Higher Education; VALORIZE – Valorizing High-Skilled Migrants; BEEHIVE - Building Entrepreneurial Ecosystems to Enhance Higher Education Value-Added for Better Graduate Employability; ITHEA ISS - Institute for Information Theories and Applications International Scientific Society; MANAGE.EDU - Efficient Education Management Network for LLL in the Black Sea Basin и др.
- членство в национални и международни научни дружества (асоциации, съюзи, организации): Съюз на учените в България, Съюз по автоматика и информатика, IEEE, ACM.

Популяризиране на научните изследвания

Членовете на академичния състав и всички заети във ВУМ лица, занимаващи се с научноизследователска дейност *популяризират* своите изследвания чрез архивиране на *публикациите* си в световни електронни архиви. като SSRN.com, Academia.edu и Researchgate.net

Също така, членовете на академичния състав и всички заети във ВУМ лица, занимаващи се с научноизследователска дейност се стимулират да участват като *рецензенти на ръкописи* в научни списания и да популяризират (валидират) тази своя дейност посредством най-утвърдената платформа за рецензенти Publons.

Интеграция на НИД с учебната дейност

Научноизследователската дейност и приложните изследвания във ВУМ са органически свързани с учебния процес. Чрез постигането от академичния състав на собствени изследователски резултати може да се достигнат високи образователни стандарти и да се използват ефикасно наличните научни ресурси. Резултатите от научноизследователската дейност във ВУМ се мултиплицират веднъж като *приноси в науката*, и втори път – *в учебния процес*, благодарение на което се поддържа непрекъсната жизненост на учебното съдържание. Посредством научните си изследвания преподавателите във ВУМ:

- творчески усвояват вече придобитите знания и създават нови;
- усъвършенстват преподавания учебния материал;
- включват в учебните програми и в процеса на обучение резултатите от техните научни изследвания;
- студентите се насочват към решаване на научни и научноприложни задачи и пряко участват чрез разработване на бизнес планове, събиране и анализ на статистически данни, отчети, информационни платформи, участие в проекти;
- всеки преподавател участва в учебния процес и работи индивидуално със студентите по научноизследователски проекти в областта на своите и на студентите интереси.

Примери за интеграцията на научните изследвания и учебния процес:

А) Въвеждане на нови дисциплини:

Робономика и Технологии в хотелиерството и туризма - проф. д-р Станислав Иванов публикува през 2019 монография относно използване на роботика, изкуствен интелект и автоматизиране на услугите в туризма: *Robots, artificial intelligence and service automation in travel, tourism and hospitality*, която ще бъдат част от литературата по посочените две дисциплини.

Междуккултурни познания за бизнеса, Виртуални общности в туризма - Научните изследвания на проф. д-р Михаил Минков в областта на междуккултурните различия, на проф. д-р Веселин Благоев в областта на електронния маркетинг и на доц. д-р Силвена Денчева за виртуалните общности също доведоха до усъвършенстване на учебните програми по редица дисциплини: *Междуккултурни познания за бизнеса, Виртуални общности в туризма* и др.

Книгата „*Софтуерен инженеринг - методологии и приложения*“ на д-р Николай Райчев ще бъде част от повечето дисциплини в специалността Софтуерно инженерство.

Включване на студенти и докторанти в НИД

ВУМ предоставя условия за включване на свои студенти и докторанти в научноизследователска и научно-приложна дейност в рамките на ВУМ и в чужбина по посока на:

- *Индивидуални научни изследвания* на студенти и докторанти;
- *Съвместни научни разработки* на студенти, докторанти и преподаватели;
- Участие в *научноизследователски и научно-приложни проекти*, разработвани и осъществявани от ВУМ.
- Организиране на ежегодна *научна конференция, кръгли маси и други форуми*;

- Финансиране участието на студенти и докторанти на *научни конференции*;
- Осигуряват се условия за *издателска дейност на публикации* на съвместни между преподаватели и студенти или индивидуални научни разработки, включително на *сборници* с доклади от конференции на ВУМ, *научни списания* на ВУМ и *Годишник на ВУМ*;
- Повишаване на квалификацията на докторанти и млади преподаватели чрез *международен обмен*, например по програма Еразъм+, в партньорски университети в Европа, САЩ и други държави.

Организиранни научни форуми

Основният форум за оповестяване на резултати от научноизследователската дейност на академичния състав на ВУМ е ежегодната Международна научна конференция. **XV Международна конференция на ВУМ** се проведе в периода 03-05 юли 2019 г. на тема „Науката в полза на бизнеса. Съвременни проблеми на науката, бизнеса, образованието и туризма” с пет тематични направления: Мениджмънт, Икономика, Туризм, Информационни технологии и компютърни науки, Образователен мениджмънт и проблеми на образованието.

Публикации

През членовете на научноизследователския екип във ВУМ имат общо 112 публикации. От тях 59 (52.68%) са в чужбина. Долната таблица представя аналитично разпределението на публикациите по типове. В преобладаващата си част публикациите са научни статии, а 13 от тях са в индексирани в Скопус издания. Общо публикациите на преподавателите във ВУМ са били цитирани 382 пъти в Скопус през 2019 г.

Разпределение на публикациите на академичния състав на ВУМ по типове

	2019
Редактирани монографии *	1
<i>в т.ч. в чужбина</i>	1
Монографии **	4
<i>в т.ч. в чужбина</i>	2
Глави в монографични изследвания	9
<i>в т.ч. в чужбина</i>	8
Студии	1
<i>в т.ч. в чужбина</i>	1
Статии	64
<i>в т.ч. в чужбина</i>	40
Доклади	9
<i>в т.ч. в чужбина</i>	6
Рецензии на книги	1
<i>в т.ч. в чужбина</i>	1
Учебници и учебни пособия	8
<i>в т.ч. в чужбина</i>	0
Модулни книги	15
Общо	112
<i>в т.ч. в чужбина</i>	59
Относителен дял на публикациите в чужбина (%)	52.68%

* Колективна монография, редактирана от член на академичния състав на ВУМ

* Авторска монография на член на академичния състав на ВУМ

Перспективи и препоръки към научноизследователската дейност на преподавателите на ВУМ:

- Да продължи тенденцията ВУМ да се развива като център на научни изследвания в сферата на бизнеса, туризма, образованието и информационните технологии.

- Да се поддържа тенденцията за засилване на публикационната активност на академичния състав най-вече в англоезични реферирани списания, индексирани в Scopus и/или Web of Science.

- Научните публикации да са ориентирани с приоритет към емпиричните изследвания.

- Увеличаване броят на монографичните изследвания с оглед бъдеща хабилизация на преподавателите, както и увеличаване на учебните пособия, издавани от ВУМ, дело на неговите преподаватели.

- Да се полагат усилия за привличане на повече студенти в научноизследователската и научно-приложната дейност.

- Да се засили участието на преподавателите като рецензенти в научни списания.

- Да се засили популяризирането на научните изследвания чрез архивирането им в световни бази данни като SSRN, Academia.edu, Researchgate и други при пълно спазване на правата на интелектуална собственост.

- Организиране на редовни семинари по научноизследователска дейност във ВУМ – поне един на семестър.

- Да се насочи вниманието към проблемите на COVID-19.

27 март 2020

Изготвил: проф. д-р Станислав Иванов